

[Hartvig Frisch.]

neutralt under Krigen, med den Kultur, det repræsenterer, med den Effektivitet i Produktion, det repræsenterer, ikke fortsat kan staa uden for denne Organisation, uden at det vil komme til at føles som en Mangel ved Organisationen. For Finland er der den Vanskelighed, at Landet har været krigsførende, men saadan som man ser af Pagten, har Formuleringen af, hvilke Medlemmer der kan optages, ikke speciel Relation til, om de har staaet paa den ene eller den anden Side, skønt det naturligvis reelt kommer til at betyde Vanskeligheder. Men med det, der lægges Vægt paa i Artikel 4: „Medlemskab i De Forenede Nationer er aabnet for alle andre fredselkende Stater, som paatager sig Forpligtelserne i nærværende Pagt...“, fastslaaes Ordet „fredselkende“ som det Kriterium, der skal være det afgørende for Optagelsen af andre Lande, og dér tror jeg man vil sige, at det vil nok kunne gælde alle de nordiske Lande.

Hvad det Spørgsmaal angaar, som ligger saa mange af os paa Sinde, Nordens samlede Stilling, da er det værd at lægge Mærke til, at denne Pagt som saadan ikke udelukker Muligheden for nære Forbindelser mellem de nordiske Lande inden for Pagtens Rammer. Jeg vil gerne henvise til Kapitel VIII, hvor hele Spørgsmaalet om de regionale Aftaler er behandlet, og hvor der i Artikel 52, Stk. 1, som jeg vil tillade mig at citere, siges:

„Intet i nærværende Pagt udelukker regionale Aftaler eller Institutioner, der skal behandle saadanne Sager vedrørende Opretholdelse af mellemfolkelig Fred og Sikkerhed, som egner sig til Foretagelse af regionale Skridt, forudsat at saadanne Aftaler og Institutioner og deres Virksomhed er i Overensstemmelse med De Forenede Nationers Formaal og Grundsatninger.“

Vi ved sikkert alle i denne Sal, at det er Amerikas stærke Interesse i den pan-amerikanske Region og Ruslands stærke Interesse for de bestemte Traktater, det havde bl. a. med Frankrig og med England, som gør, at man i Pagten har aabnet Vejen for regionale Aftaler; men det er da rimeligt, at man saa peger paa, at denne Vej stadig er aaben, og at der inden for denne Organisations Rammer vil kunne skabes et Samarbejde mellem de nordiske Lande, som kan tilfredsstille den dybe Trang, Befolkningerne i disse Lande efter Krigens Ulykker alle føler til at staa sammen over for kommende Vanskeligheder.

Jeg har med de Ord, jeg har sagt her

om denne Pagt, forekommer det mig sely, prøvet at komme nær til selve det reale Grundlag, vi staaer paa. Jeg har ikke lagt Skjul paa den særlig fremtrædende Stilling, som Stormagterne indtager i Kraft af Afstemningsreglerne; men naar man vil rejse Spørgsmaalet om Betydningen af Pagten for de smaa Nationer, synes den mig at være den, at de smaa Nationer derved faar en international Ramme, de faar et Forum, hvor de frit kan fremstaa og frembære deres Ønsker og Krav paa fuldkommen lige Fod i selve Forhandlingen, idet Plenarfor-samlingen, som nu ikke mere træffer Beslutninger, naturligvis har Regler, som giver fuldkommen Ligestilling med Hensyn til Debat, Forhandling, Kontrol, Diskussion og hvad dertil hører. Jeg synes, man bør se Sagen saadan, at i den store Verdenskatastrofe er det de tre Magter Rusland, U. S. A. og Storbritannien der har baaret Krigens Byrder, baaret dem i den Forstand, at de med deres Liv og Blod og hele Potentiel, industrielt og med Arbejdskraft, har øvet den Indsats, som gjorde det muligt at knuse Aggressions-Staterne, Nazismen, Fascismen og den japanske Imperialisme. Disse tre Lande kunde selvfølgelig i Kraft af deres Magtstilling nu have gjort, hvad man gjorde efter Napoleons-Krigene; have sluttet en Alliance og inden for deres egne Forsamlinger og Ambassadørraad have truffet alle Beslutninger vedrørende Verdens Skæbne, og ingen af os smaa Lande paa denne Jord havde kunnet indvende noget, heller ikke egentlig indvende noget imod den Berettigelse, der laa deri, at det var dem, der havde ført Sagen igennem og baaret Byrderne.

Derfor synes jeg, vi smaa Nationer har Grund til at anerkende, at i Stedet for et saadant Skridt har man paa Foranledning af Roosevelt, som jeg i Begyndelsen omtalte, netop skabt en international Ramme. Dér er det af Betydning at fremhæve, at medens vi smaa Nationer i selve Produktionskraften eller i selve Indsatsen eller i Tallet eller i Pengene jo aldrig kan maale os med de store, saa er der et Punkt, hvor vi staaer som deres Lige, og det er i Kvaliteten. Naar det drejer sig om Indsatsen af Aand, af Viden, af simpel Dygtighed, altsaa kort sagt Kvaliteten, saa er der ingen lille Nation, som behøver at staa tilbage for de store Nationer, hvis de kan gøre en Indsats, men vel at mærke, naar der gives en Ramme, et Forum, et Sted, hvor denne Kvalitet kan blive sat ind. Og det har vi Grund til at glæde os over er sket. Det er efter min Mening af den største Betydning, at Rammen her er skabt. Dér har det økonomiske og sociale Raad